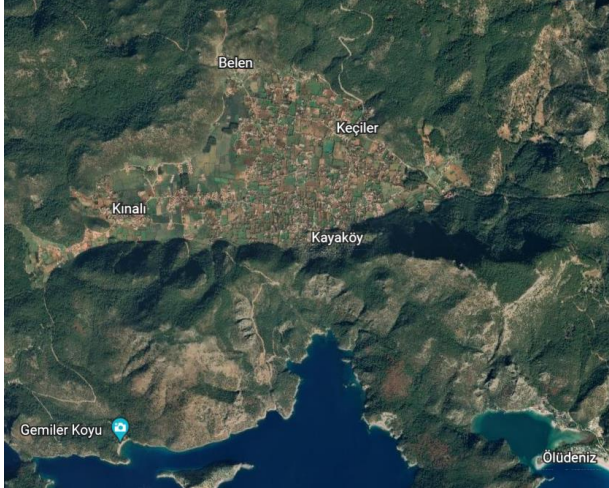

R055X		KAYA HALISI								TOPLAM PUAN:		117	
GENEL SIRALAMA (101)		Doğal ve Manzaralı Yerler (24)				Kültürel ve Tarihsel Değerler (41)				Rekreasyon Faaliyetleri (9)		Etkinlik ve Festivaller (28)	
26						11							
TURİZM TEMASI										ÇEKİM GÜCÜ	DOĞRUDAN ÇEKİM		
Deniz Turizmi	Ekoturizm	Etkinlik Turizmi	Gastronomi Turizmi	Kent Turizmi	Tarihsel ve Arkeolojik Kültür Turizmi	Kültürel Miras Turizmi	Likya Yolu Turizmi	Sağlık Turizmi	Spor Turizmi		Su altı ve dalgıç turizmi	TAMAMLAYICI ÇEKİM	
										KORUNMASI GEREKEN			
										GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN			
										ÖNCELİĞİ OLMAYAN			
										GEREKSİZ			
1	Adı (Tarihsel süreci içinde bilinen ve kullanılan adları)				KAYA HALISI								
2	Tanımı - Niteliği (Ne tür bir etkinlik alanı olduğunu vurgulayan tanım)				<i>Doğal – manzaralı yer</i>								
					<i>Rekreasyon faaliyeti</i>								
					<i>Kültürel ve tarihsel değer</i>				X				
					<i>Özel etkinlik ve festival</i>								
					<i>Konaklama</i>								
					<i>Kongre / toplantı olanağı</i>								
					<i>Yiyecek içecek hizmeti</i>								
					<i>Alışveriş</i>								
					<i>Çeşitli hizmetler</i>								
					<i>Ulaştırma ve altyapı</i>								
<i>İş gücü</i>													

<p>3</p>	<p>Mevkii (Mevkii, adresi + Google map üzerinde gösterilebilir)</p>											
<p>4</p>	<p>Öyküsü (Neden çekim yarattığını açıklayan kısa öyküsü)</p>	<p>Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısının üzerindeki motifler yörede yaşayan insanların duygularını, düşüncelerini, yaşam biçimlerini yansıtır. Dokumacılar tarafından geçmişten bu yana dokunan halılarda motiflerin aslına sadık kalarak yorumlanan bitkisel motiflerin madalyon veya köşe-göbek tarzında dokuması ile oluşturulan Fethiye Kaya Halısı / Fethiye Kayaköy Halısı / Fethiye Halısı küçük boyutlu halılardır. Tamamı el eğirme ve kök boylarla yapılmış olan bu halılar çok renkli bir kültüre sahip olmasından dolayı parlak ve kontrast renklerden oluşur.</p> <p>17. yüzyıldan itibaren dokunduğu söylenen Kayaköy halısı, yörenin o dönemde önemli bir ticaret merkezi olan Meis adasındaki Rum tüccarlar tarafından uzun yıllar Avrupa'ya pazarlanmıştır. Önceleri okka ile sonraları da kilo ile satılan halılarda kullanılan ilk motifler halkın kullandığı el araçlarından esinlenerek oluşturulmuş ve bunlara "oraklı", "nacaklı", "tahralı" gibi isimler verilmiştir. 19. yüzyıl başlarında ticari amaçla dokuma yaygınlaşmış ve ağırlık hesabı ile satıldığı için kullanılan malzeme kalın hazırlanmıştır. Özellikle ilmekler iki kat iplikle atılmıştır. Bu dönemde desende yozlaşma başlamış, Fransa'dan getirilen motifler halılara girmiş ve halı boyutlarında değişmeler görülmüştür. Orta halısı ve seccadelerin yanı sıra taban, duvar, heybe, divan halıları da dokunmaya başlanmıştır. Desenlerde de "göbekli", "karanfilli", "güllü" gibi çeşitler oluşmuştur. 20. yüzyılın başlarında ticarete görülen durgunluk sonucunda desenlerde yine yöresel motiflere dönüş başlamıştır. Bunlar "köşe göbek", "katar", "çocuklu", "hocalar suyu", "yeminli" adları ile bilinen günümüzde de hâlâ bazılarının dokunmasına devam edildiği yöre insanının kendi becerisini ve zevkini yansıtan motiflerdir.</p>										
<p>5</p>	<p>Ulaşım / yol durumu (Ulaşım - yol durumu verileri. Nasıl ulaşılabilir?)</p>	<table border="1"> <tr> <td>Özel / kiralık araç</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Seyahat acentesi tur organizasyonu</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Toplu ulaşım araçları</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Yürüyüş - bisiklet</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Diğer – Notlar:</td> <td></td> </tr> </table>	Özel / kiralık araç		Seyahat acentesi tur organizasyonu		Toplu ulaşım araçları		Yürüyüş - bisiklet		Diğer – Notlar:	
Özel / kiralık araç												
Seyahat acentesi tur organizasyonu												
Toplu ulaşım araçları												
Yürüyüş - bisiklet												
Diğer – Notlar:												

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

6	Altyapısı ve erişilebilirlik verileri	Yol	Elektrik	Su	İş gücü	İnternet	WC, Hijyen Olanakları	
7	Sahip olduğu çevre değerleri ve özellikleri	Kayaköy, birbirinden çok farklı iki yerleşim alanından oluşmaktadır. Bunların birincisi; turizmde de önemli yeri olan, 14. yüzyıl başında kurulmuş, yamaçlara dayalı ve nispeten yakın tarihli bir yerleşim olmakla birlikte, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde, tamamı Rum, 6500 nüfuslu bir kasaba boyutuna ulaşmış, eski adı Livissi şeklinde geçen mahalledir. Diğeri ise 1512 yılından itibaren Osmanlı tahrir defterlerinde geçen Kayı Köyü'dür. Kayaköy'de gezilip görülecek yerler arasında iki büyük kilise ile on dört şapel bulunmaktadır. Ayrıca küçük kilise yanında bir çömlek atölyesi (Çömlekhane) vardır. Küçük kilise yolundan yalnızca deniz veya yürüyerek ulaşımın mümkün olduğu Soğuk Su koyuna yaklaşık kırk dakikada gidilebilir. 1923 yılında gerçekleşen mübadeleyle Levissi'de yaşayan Rumlar Yunanistan'a göç ederken Kayaköy'e de Selanik ve civarından gelen mübadiller yerleşmişlerdir.						
8	Yakınındaki yeme içme tesisleri ve özellikleri	Kayaköy'de restoranlar mevcuttur.						
9	Yakınındaki konaklama tesisleri ve özellikleri	Otel, motel, kamping alanları mevcuttur.						
10	Yakınındaki ilk yardım ve sağlık merkezlerinin erişim bilgileri	Aile Sağlığı Merkezi ve hastaneler Fethiye ilçe merkezindedir.						
11	Yakınındaki Spor ve eğlence tesisleri ve özellikleri							
12	Yakınındaki alışveriş olanakları ve özellikleri	Küçük market ve hediyelik eşya stantları vardır.						
13	Yöre halkının bakışı, sahiplenışı ve koruma - geliştirme çabası	Eski evlerin bazılarında hazır halı tezgâhları görülmektedir ancak halı dokuması yapılmamaktadır. 2021 yılında Kaya Halısı üretimini ve tanıtımını arttırmak için Fethiye Belediyesi ve Likya Kadın Kooperatifinin girişimi ile Kayaköy'de Kaya Halısı Dokuma Atölyesi hizmete açılmıştır.						
14	İlgi gösteren kesimler, ziyaretçi / tüketici sayısı ve profili	Yöre halkı, yerli ve yabancı turistler.						
15	Ziyaret / kullanım / tüketim için en uygun sezon	Yıl boyunca uygundur.						
16	Kayda değer diğer özellikleri	Fethiye Belediyesi ve Likya Kadın Koop. Girişimleri ile eğitim destekli, Kayaköy'de bir halı dokuma atölyesi açılmıştır.						
17	Farklılık derecesi (Turistler birçok seçeneğe sahip olduğunda, yeni ve farklı bir çevre sunan bir varış yeri seçerler. Farklılık, turistik ürünü "satmak için kullanılan" nihai özellik olabilir. Diğer benzer çekim merkezleriyle karşılaştırması için dört noktalı bir ölçek)	Ulusal veya uluslararası öneme sahip bir çekiciliği temsil eder					4	
		Pazardaki benzer az sayıdaki merkezlerden biri olan çekim					3	X
		Piyasadaki ortalama çekiciliği temsil eder					2	
		En çok çevresindeki topluluklardan gelen ziyaretçilere hizmet veren bir cazibe merkezini tanımlar.					1	
18	Kalite (Fiziksel görünüm, işletme prosedürleri,	Üstün					5	
		İyi					4	X

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

	<i>müşteri memnuniyeti ve bir turizm kaynağının diğer özelliklerini değerlendirmek için beş puanlık objektif bir genel değerlendirme.)</i>	Ortalama	3	
		Şöyle böyle	2	
		Kalitesiz	1	
19	Çekim gücü – cazibe <i>(önemli bir ekonomik getiri elde etmek için yeterli ziyaretçi çekebilir mi? Çekme gücü, çekim merkezini ziyaret etmek için belirli bir mesafeye seyahat edecek turist sayısı ile ölçülür. Dört puanlık bir ölçek.)</i>	Cazibe, çok devletli, ulusal veya uluslararası bir pazardan çekilme potansiyeline sahiptir	4	
		Cazibe, bölgedeki büyük bir metropol alanından çekilme potansiyeline sahiptir	3	X
		Cazibe, bölgedeki turistleri çekme potansiyeline sahiptir ancak bölgedeki belli başlı şehirlerden değil	2	
		Cazibe, çoğunlukla yerel topluluktan ve bitişik alandan çekecektir.	1	
20	Turistik çekim gücünü oluşturan özellikleri – güçlü yönleri	<ul style="list-style-type: none">• 20.11.2020 tarihinde Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından coğrafi işaret tescil belgesi almıştır. Bölgenin başta gelen kıymetli kültürel ürünüdür.• Kök boya kullanılarak ve doğal yün ipliklerle, basit tezgahlarda elle dokunması• Özgün renk ve desene sahip olması		
21	Gelişmesini engelleyen Sorunlar ve yetersizlikleri – zayıf yönleri	<ul style="list-style-type: none">• Üretimin ve üreticinin korunması yönündeki eksiklikler• Ürünlerin yurtiçi ve yurtdışı tanıtımının yeterince yapılamaması,• Nihai tüketiciye ulaşım kanallarının az olması• Marka değerinin ve tanınırlığının Anadolu'nun diğer el dokuması marka halılarına oranla az olması		
22	Gelişimi ve çekim özelliğini arttıran fırsatlar	<ul style="list-style-type: none">• Coğrafi işaret belgeli kültürel ürün olması,• Turizm sektörünün el sanatlarına ve halk kültürüne olan ilgisi• Halının, kültür turlarında yapılan satışlarda seyahat acentelerine ve tur operatörlerine ek gelir getiren bir ürün olması		
23	Gelişimi ve çekim özelliğini azaltan tehditler	<ul style="list-style-type: none">• Üreticinin yeterince desteklenmemesi,• Dokumayı bilen kadınların gün geçtikçe azalması,• Tanıtım eksikliği nedeniyle diğer markalarla rekabet edebilecek düzeyde olmaması		
24	Seyahat güdüsü (motivasyonu) <i>(Turistlerin belirli bir kaynağı ziyaret etmelerinin beş nedeni ve çekim merkezi için ziyaretçilerin motivasyonu en iyi tanımlayan bir yanıt)</i>	Çevre, manzara.	Estetik	
		Aileyi ve arkadaşlarını ziyaret etmek, köklerini bulmak, arkadaşlık	Aidiyet	
		Kültürel nedenlerden, eğitim programlarından dolayı.	Bilgi	X
		Ziyaretçiler kaçış, kum ve güneş, gerginlik azaltma istiyor.	Dinlenme	
		Ego geliştirme, sosyal tanınma, statü ve prestij arayışı.	Statü	X
25	Ekolojik ve sürdürülebilir turizm açısından uygunluğu	Uygundur		
26	Genel değerlendirme	A - Hazır	B – Neredeyse Hazır	C – Potansiyel Hazır
			X	
27	SONUÇ: <ul style="list-style-type: none">• Kaya Halısı Fethiye ve Seydikemer bölgesi turizmi için değerli turizm çekim merkezlerindedir.• Kıymet takdiri belirleme anketleri sonucunda, Genel Sıralamada 101 çekim merkezi arasında 26. ve Kültürel ve Tarihsel Yerler dizininde 41 çekim merkezi arasında 11. sırada yer almasının nedeni çekim, farklılık ve kalite göstergelerinin diğer merkezlere oranla yüksek değerde			

FTSO TURİZM VARLIKLARI ENVANTERİ – TURİSTİK ÇEKİM MERKEZİ TANITIM FORMU

olmasıyla açıklanabilir.

- Kaya Halısı yurt içi ve dışından turist getirebilecek güce sahip değildir. Bu özelliği ile **tamamlayıcı çekim gücü**ne sahiptir. Ayrıca, bölgeye tatil amacıyla gelen turistlere sunulabilecek iyi bir alışveriş turu etkinliği ürünüdür.
- Anadolu coğrafyasında geleneksel el dokuması halılar içinde göreceli olarak marka değeri ve tanınırlığı yüksek değildir. Nedeni ise üretimin sınırlı olması, dokuma geleneğinin giderek azalması ve tanıtım – pazarlama eksikliğidir.
- Yapılan Swot analizi sonrasında Kaya Halısı **geliştirilmesi gereken** çekim merkezi olarak değerlendirilmiştir.
- Aşağıda saptanan öneriler doğrultusunda yapılacak iyileştirme çalışmaları ile, Kaya Halısının daha fazla turizm çekim gücü yaratacağı ve bölge ekonomisine katkısının daha fazla olacağı düşünülmektedir.

ÖNERİLER:

- Tanıtım ve markalaşması için çalışma yapılmalıdır
- Festival türü etkinliklerde tanıtım malzemesi olarak kullanılmalıdır
- Eğitim ve üretim çalışmalarının artarak sürdürülmesi için kamu ve yerel yönetimlerince daha fazla destek sağlanmalıdır
- Kınalı'da açılan halı dokuma kursu ve dokuma atölyesine yöre halkının katılımı özendirilmelidir.